

Romania Libera/Aldine – 28 aprilie 2007

Deconstructia comunismului

de Ruxandra Cesereanu

De ce trebuie condamnat comunismul? Acesta este titlul militant al Anuarului Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania, al carui prim volum a aparut in 2006, la Editura Polirom. Din cuprins, am remarcat doua portrete in memoriam (al luptatorului anticomunist Ion Gavrilă-Ogoranu si al analistului Virgil Ierunca), texte despre represiunea comunista (fenomenul Pitesti, persecutarea bisericii greco-catolice, represiunea impotriva scriitorilor), profilul unui tortionar notoriu (Vasile Ciolpan – comandantul penitenciarului Sighet intre anii 1950-1955), analiza structurii esalonate a Securitatii. Semneaza, in majoritate, tineri cercetatori de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si liderii respectivei institutii.

Patru texte sunt esentiale, in acest Anuar, toate scrise de cercetatori tineri: primele doua abordeaza chestiunea terorismului de stat (autoarele respectivelor texte fiind Elena-Larisa Musat si Cristina Roman), un alt text binevenit, semnat de Raluca Groseanu, este despre nomenclatura (autoarea explicand nuanat ierarhizarea straturilor nomenclaturii comuniste romanesti), iar ultimul text de foarte actualitate este semnat de doi autori – Mihai Burcea si Mihail Bumbes – despre lustrabili actuali din lumea politica romaneasca.

Teroarea nu este un simplu cuvânt in antologia De ce trebuie condamnat comunismul, ci devine un termen-cheie, considerat a fi instrumentul de baza pentru "instaurarea, consolidarea si prezervarea" regimului comunist. Teroarea trebuie relationata, apoi, atitudinal de structura regimului comunist: caci in etapa sa primara (1945-1965), teroarea a avut ca scop lichidarea opozantilor (reali sau inventati), prin urmare ea s-a manifestat si materializat bestial; in a doua etapa (1965-1989), teroarea a functionat mai putin vizibil si mai mult insidios, prin monitorizarea populatiei dresate si continua ei intimidare. Deconstructia ideologica si politologica a comunismului este necesara astfel incat populatia sa inteleaga (chiar si oamenii simpli, fara educatie si cultura) ca in Romania a fost practicat un foarte specific si intens terorism de stat in numele dictaturii proletariului. Organul de aplicativitate a terorismului de stat a fost Securitatea, iar creierul colectiv care a teoretizat (adoptand si asumandu-si voluntarist concretetea dictaturii proletariului) a fost Partidul Muncitoresc Roman (respectiv Partidul Comunist, unic).

Cel mai actual text al antologiei este cel despre politicienii lustrabili (deja pomenit in acest text), intrucat cei doi autori inventariaza (cu informatii intru totul credibile) 115 figuri politice de anvergura, care sunt impure etic si lustrabile (iar lista nu este deloc completa).

Volumul militant al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului isi are rostul sau limpede si punctual in contextul eforturilor din ultimii ani de condamnare a comunismului. Pana in 2006 au existat si s-au materializat diferite procese editoriale individuale ce au initiat astfel de sinteze politologice, istorice ori de mentalitate legate de perioada comunista. In decembrie 2006, in Parlament, a fost prezentata o sinteza a Raportului realizat de Comisia Prezidentiala condusa de politologul Vladimir Tismaneanu, in legatura cu dictatura comunista. Volumul de fata, propus de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului, chiar daca pare solitar, face pereche adecvata cu Raportul Comisiei Tismaneanu, care va fi publicat integral in 2007 tot de Editura Polirom.